

worden, zo diep dat het reflexen worden, automatismen waarbij men niet meer moet nadenken om ze uit te voeren, waar bewustzijn en niet-meer-bewustzijn samenvloeien. Of zoals de schilder Francis Bacon over zijn praktijk zei: 'It works from the moment when consciously I don't know what I am doing.'

Improvisatie. Het klassieke ballet houdt zich weinig bezig met improvisatie tenzij als een element in het creatieproces, als methode om

materiaal te zoeken, als facet van het binnenskamers werk dat niet aan een publiek getoond wordt. De moderne en postmoderne dans vertrekken van een paradigma van grote vrijheid waarbinnen improvisatie met gemak geïntegreerd kan worden of zelfs een essentieel bestanddeel is; improvisatie niet enkel als werktuig maar als volwaardige danspraktijk waarmee men ook voor een publiek kan treden (cf. bijvoorbeeld het project *Crash Landing* van Meg Stuart en co). In haar bekende

boek *Terpsichore in Sneakers* beschrijft Sally Banes de zeven hoofdlijnen van het nieuwe paradigma van de moderne dans zoals het b.v. door Cunningham werd ingevuld: '1) any movement can be material for a dance; 2) any procedure can be a valid compositional method; 3) any part or parts of the body can be used (subject to nature's limitations); 4) music, costume, decor, lighting and dancing have their own separate logics and identities; 5) any dancer in the company might be a soloist; 6) any space

Rosas danst Rosas - film van Thierry De Mey (1997) / Herman Sorgeloos

